LJETNI ISPITNI ROK 10.7.2020.

1. (a) Izračunajte determinantu

$$\begin{vmatrix} -3 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -3 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -3 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & -3 \end{vmatrix}.$$

(b) Za koje a je determinanta n-tog reda

$$\begin{vmatrix} a & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & a & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 1 & a & \cdots & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & 1 & 1 & \cdots & a \end{vmatrix}$$

jednaka 0?

2. (10 bodova) Neka je

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ -1 & 2a & -1 \\ 1 & -1 & a \end{bmatrix}, \quad \mathbf{b} = \begin{bmatrix} -2 \\ 4 \\ b \end{bmatrix},$$

gdje su $a, b \in \mathbb{R}$.

- (a) Riješite sustav $\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{b}$ za a = 2 i b = -2. Zapišite rješenje u vektorskom obliku.
- (b) Za koje vrijednosti parametara a i b sustav $\mathbf{A}\mathbf{x} = \mathbf{b}$ ima
  - i. jedinstveno rješenje,
  - ii. beskonačno mnogo rješenja,
  - iii. niti jedno rješenje?
- 3. (10 bodova) Zadane su ravnine

$$\pi_1 \dots 2x - y + 3z - 1 = 0,$$

 $\pi_2 \dots x + 2y + z = 0.$

- (a) Odredite ravninu koja prolazi ishodištem i okomita je na ravnine π_1 i π_2 .
- (b) Odredite presjek ravnina π_1 i π_2 .
- 4. (10 bodova) Zadan je linearni operator

$$D: \mathcal{P}_3 \to \mathcal{P}_4, \quad (Dp)(t) = (t^2 + t)p'(t).$$

Odredite matrični zapis tog operatora u paru kanonskih baza, izračunajte njegov rang i defekt te mu odredite po jednu bazu za njegovu sliku i jezgru. Odredite jedan polinom iz $\mathcal{P}_4$ koji **nije** element Im D.

OKRENITE STRANICU!

- 5. (10 bodova) Neka je $A \colon X \to Y$ linearni operator.
  - (a) Dokažite da je Ker A vektorski potprostor prostora X.
  - (b) Dokažite da je linearni operator $A: X \to Y$ injekcija ako i samo ako je Ker $A = \{0\}$.
  - (c) Neka je dim X=5, dim Y=3 i dim (Ker A) = 3. Je li operator A surjekcija? Obrazložite svoj odgovor.
- 6. (10 bodova) Odredite ortonormiranu bazu u kojoj je matrica

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -4 & 2 & -2 \\ 2 & -7 & 4 \\ -2 & 4 & -7 \end{bmatrix}$$

dijagonalna.

Napomena: Ispit se piše 150 minuta. Nije dopuštena upotreba kalkulatora ni podsjetnika.